

گروه های جهادی تغییرات عمد را در قانون اساسی آوردند

Author: Danish Karokhel

دانش کروخیل ادیتر آی دلیو پی آر در کابل

به قول یکتا از نمایندگان جهادی، آنها معامله و پیمانی با آقای کرزی نموده اند که به اساس آن آقای کرزی از صلاحیت های قایله به رئیس جمهور در مسوده فعلی بکاهد و یک شورای را ایجاد کند تا در امورات اجرای قانون رسیدگی کند.

عضی ازین تغییرات توسط اکثریت اعضای کمیته ۳۸ نفری تفاهم لویه جرگه، به شمول رئیس و منشیان کمیته های ده گانه علاوه بر رهبری لویه جرگه مورد قبول قرار گرفته است. دوتن از نماینده های کمیته تفاهم و دو تن از ناظرین کمیته ها جزئیات این تغییرات را بطور خلص درست بعد از ختم نشست امشب (جمعه) به آی دلیو پی آر گفت.

بدر نظر داشت نقش زیاد رهبران جهادی و هم پیمانان سیاسی شان در جمع ۵۰۲ تن نمایندگان لویه جرگه چانس بیشتر قبولی تغییرات در محضر مجلس عمومی رای گیری که قرار است فردا شنبه آغاز شود

بنظر میرسد. اعضای کمیته تفاهم صبح روز شنبه به بحث خود ادامه خواهد داد.

کمیته تفاهم در تحت فشار رهبران جهادی با تغییرات وارده که نقش اسلام را از آنچه که دراصل مسوده بود بیشتر ساخته است موافقت نشان دادند.

به قول منابع آی دلیو پی آر میرویس یاسینی معاون لویه جرگه، انجینیر احمدشاه احمدزای عضو حزب اتحاد اسلامی و نماینده لویه جرگه در کمیته تفاهم، و دوتن از اعضای کمیسیون قانون اساسی شکریه بارکزای و پروین مهمند این تغییرات در بر گیرنده مواد ۲ و ۳ مسوده قلمداد نمودند.

یکی از مهمترین مواد که قرار است تغییر یابد ماده ۳ است. که در حال حاضر چنین است ((هیچ قانونی که در مغایرت با دین مقدس اسلام و ارزشهای مندرج این قانون است نافذ شده نمیتواند.))

کمیته تفاهم در مورد حذف عبارت ((ارزشهای مندرج این قانون)) - که موافق اعلامیه سازمان بین المللی حقوق بشر است - موافقت کرده است.

عضی ها مخوف اند که هرگاه این عبارت حذف شود اسلام محافظه کاران بر حقوق بشر پیشی خواهد کرد.

در ماده ۲ آمده ((دین افغانستان دین مقدس اسلام است)) اعضای کمیته در تغییر عبارت به ((دین دولت و مردم افغانستان دین مقدس اسلام است)) موافقت نشان دادند.

بهر حال در تصدیق حقوق زن که نماینده های زیادی حامی و طرفدار آن بودند کمیته تفاهم در مشخص ساختن اصطلاح ((اتباع)) که به مرد وزن رجعت میکند ماده ۴ توافق کردند.

به قول صدیق چکری عضو حزب جمعیت اسلامی، معامله با کرزی بدین معناست عبارتی که در مسوده آمده، رئیس جمهور باید مستقیماً از طرف مردم انتخاب شود، با در نظر داشت اینکه اکثریت لویه جرگه طالب نظام پارلمانی بدون رئیس جمهور بودند دور از حقیقت است.

به قول چکری، اما اینکه صلاحیت انتصاب وزرا در عوض به پارلمان داده خواهد شد نیز جزء از گفتگو در معامله باکرزی بود.

ماده جدیدی بخاطر بوجود آوردن شورای دیوان عالی در قانون اضافه خواهد شد. که در امورات اجراءات قانون به شمول قانون جدید تصویب شده توسط پارلمان رسیدگی خواهد کرد. اعضای این شورا توسط رئیس جمهور بعد از ختم لویه جرگه تصویب قانون اساسی انتخاب خواهد شد.

این ماده جدید فضا را برای انتخاب اعضای شورا به مفسرین محافظه کار قانون بازنگه میدارد. بعضی از نماینده ها از همین لحاظ با ایجاد این شورا مخالف اند.

بقول منابع آی دلیو پی آر اکثریت کمیسیون تفاهم باید جزئیات این دو تغییرات به توافق رسیده با کرزی را تأیید و قبول کنند.

((همه نماینده های اسلامی میخواستند که در آخر هر فقره کلمه اسلامی ذکر شود، آنها حتی اقتصاد آزاد را کار نداشته و اقتصاد اسلامی را میخواستند که نوشته شود.)) این مطلب را بارکرزی ابراز داشت.

او اظهار داشت که رهبران جهادی خواهان حقوق و امتیازات بخصوصی در قانون شده اند. ((اما حقوق ویژه که آنها تقاضا داشتند برایشان داده نشد.))

آقای یاسینی گفت که به عموم شاملین لویه جرگه چانس قبول و تکذیب تغییرات داده خواهد داشت.

او به آی دلیو پی آر گفت ((این ۵۰۲ نماینده گرد هم آمده اند تا یک قانون اساسی خوب برای مردم افغانستان بسازند. هرگاه ایشان تغییراتی را درین قانون بخواهند آورده میتوانند.))

۲۲ ماده دیگر که از طرف کمیته تفاهم مورد قبول واقع نشده ، در تحت مباحثه قرار داشته و در محضر عموم لویه جرگه مورد رای گیری و نظر خواهی قرار داده خواهد شد. این تغییرات شامل:

• لست صلاحیت های رئیس جمهور که بعضی از نمایندگان خواهان دیدن کاهش آن اند.

• صلاحیت های پارلمان که باید بیشتر گردد.

• انتخابات پارلمان که باید همزمان با انتخابات رئیس جمهور صورت بگیرد، احتمالاً در برج جون سال ۲۰۰۴ عیسوی

• زبان های رسمی که در مسوده دري و پشتو پیشنهاد شده و ملیت از یک حمایت خود را از رسمی شدن زبان از یکی ابراز داشتند.

• سرود ملی که در مسوده به زبان پشتو پیشنهاد شده ، بعضی ها نیز خواهان سرود ملی جدید به زبان پشتو شده اند، با این تغییرات که در آن از تمام اقوام افغانستان باید نام برده شود. و کلمه الله اکبر نیز در آن افزوده شود.

• لقب ((بابای ملت)) به شاه اسبق محمد ظاهر، و اعطای حق ویژه رسمی به او که گروپ های جهادی نیز خواهان حقوق ویژه شده اند.

• در مسوده آمده رئیس جمهور نباید تابعیت دوگانه داشته باشد، در حالیکه این گفته در حال وزرا نیز بانیست تطبیق گردد.

• در ماده که به شیعه ها در احوال شخصیه شان مطابق به احکام فقه جعفری پرداخته خواهد شد ، بعضی ها چنین می پندارند که باید همه احکام مطابق شرعیت مذهب حنفی که اکثریت را در افغانستان دارد باشد.

Source URL: <https://iwpr.net/ar/global-voices/%D8%AF%D8%B1%D9%88%D9%BE-%D9%87%D8%A7%D9%8A-%D8%AC%D9%87%D8%A7%D8%AF%D9%8A-%D8%AA%D8%BA%D9%8A%D9%8A%D8%B1%D8%A7%D8%AA-%D8%B9%D9%85%D8%AF%DB%80-%D8%B1%D8%A7-%D8%AF%D8%B1-%D9%82%D8%A7%D9%86%D9%88%D9%86-%D8%A7%D8%B3%D8%A7%D8%B3%D9%8A>